

	Fakta till stödorden.
1	Historik • Frihetsgudinnan (på engelska heter den Statue of Liberty) är staden New Yorks förnämsta symbol. I över 130 år har den kolossala statyn hälsat miljontals resande välkomna till USA. • Statyn skapades av fransmannen Auguste Bartholdi. Frihetsstatyn är en gåva till USA från "det franska folket", som en symbol för att fira hundraårsminnet av USA:s självständighet. • Statyn tillverkades i Frankrike. Det var i juni 1885 som statyn anlände till New York i 350 delar, nerpackad i 214 lådor. Det tog sammanlagt fyra månader att montera frihetsgudinnan. En del kopparplåtar blev lite väl buckliga på färden över Atlanten. Det har resulterat i att huvudet sitter en halvmeter vid sidan av sin rätta plats. • Frihetsgudinnan invigdes den 28 oktober 1886. • USA stod för grunden och sockeln medan Frankrike stod för själva statyn. Gåvan var till en början inte alls välkommen, men togs motvilligt emot efter franska påtryckningar. För att kunna färdigställa sockeln blev det nödvändigt med en insamling, mestadels bland privatpersoner, som en tidning initierade. Genom åren har statyn även kommit att symbolisera frihet och demokrati.
2	Fakta • Frihetsgudinnan står på Liberty Island vid Hudsonflodens utlopp sydväst om Manhattan. • Statyn mäter 46 meter och är placerad på en 47 meter hög sockel av huggen sten. Från marken till facklan blir den mer än 93 meter. Näsan är 146 centimeter lång. • Frihetsgudinnan håller i sin vänstra hand en koppartavla med den amerikanska självständighetsförklaringen ingraverad. • Genom en invändig hiss eller trappa kan man nå utsiktstornet i statyns huvud. Här får 20 personer i taget plats. Det är 397 trappsteg. • Facklan är belagd med 24 karats guld. Och idag lysas den upp av ett stort antal strålkastare som får den att synas på långt håll. Besökare får inte gå ut på den runda balkongen under flammen.

	Kul att veta • Till en början fanns det en gasfackla i handen, och den var tänkt att fungera som en fyr för fartygen på havet. Detta gav emellertid inte så mycket ljus. I stället drogs massor av fåglar till ljuset och flög in i flamman. På en enda dag påträffades 13 450 döda fåglar på den runda plattformen under flamman. • Till 200-årsminnet av den amerikanska självständighetsförklaringen reparerades den gamla damen. Restaureringen blev dyr. Den kostade ca 1,26 miljarder kronor. Statyn var skadad av rost och dessutom var hon vinglig och knölig på olika ställen. Det värsta problemet för Frihetsgudinnan är de omkring fyra miljoner turister som besöker henne årligen (se statistik).
3	• Avdunstningen från fyra miljoner besökare som flåsar sig upp till utsiktsgluggarna över gudinnans panna resulterar i fukt och massor av rost. Nu har samtliga av de 1800 ursprungliga järnstängerna bytts ut mot nya av rostfritt stål. Samtidigt har statyns yttre rensats från de enorma mängder fågelspillning som fastnat på plåten under hundra år. • Stommen utformades av ingenjören Gustave Eiffel (som konstruerade Eiffeltornet). • Skaparen Bartholdi som till en början ville att frihetsgudinnan skulle vara helt av guld, hade inte räknat med att hans kopparplåtsstaty skulle komma att bli grön. Han trodde den skulle bli mörkare röd, men 1920 började statyn omvandlas till grön.
4	Film • The Statue of Liberty Inside and Out
5	Källor • Lätta fakta om Frihetsgudinnan Historia SO-rummet • Frihetsgudinnan – Wikipedia • Frihetsgudinnan – 13 hemligheter om henne Allt om Resor